

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

(prováděcí scénář)

leden/únor 2017

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

Obsah:

1. Úvod	
1.1. Výstava Zetor poznává svět (základní představení)	str. 3
1.2. Termín výstavy a projekční skupina	str. 4
1.3. Anotace výstavy	str. 5
1.4. Provozní náležitosti a poslání výstavy	str. 6
1.5. Spolupracující instituce	str. 7
1.6. Základní informace k výstavě, pracovní skupině	str. 8
1.7. Architektonický návrh ztvárnění výstavy	str. 9
1.8. Doprovodné programy a průběh vernisáže	str. 10
2. Vlastní prováděcí scénář	
2.1. Specifikace použitých panelů, vitrín a dalšího výstavního fundusu	str. 11
2.2. Obsah panelů	str. 13
2.3. Literatura	str. 28
3. Doprovodné materiály a podklady	
3.1. Příloha A – Traktory v expozici	str. 32
3.2. Příloha B – Finanční rozpočet	str. 40
3.3. Příloha C – Návrh propagace	str. 41
3.4. Příloha D – Doprovodné edukační programy (návrhy doprovodných programů)	str. 44
3.5. Příloha E – Texty a informace pro multimediální stanoviště	str. 47
4. Doplňkové informace	

ÚVOD

1.1. Výstava Zetor poznává svět

Výstava Zetor poznává svět si klade za cíl zdokumentovat a zprostředkovat návštěvníkům Zetor Gallery informace o prodeji a vývozu traktorů do světa v letech 1946 – 1960 a představit vývoj ceny traktorů, ukázat kolik stály jednotlivé produkty od roku 1946 až do současnosti.

Firma Zetor je významným výrobcem v Brně a její produkty – traktory Zetor – mají po celém světě jméno a jsou symbolem vyspělosti našeho průmyslu v poválečném období. Do světa firma exportovala velkou část z 1,3 milionu vyrobených kusů.

V poválečném roce 1946 spatřily světlo světa první tři traktory Zetor s modelovým označením Z 25 a téhož roku firma získala ochrannou známku pro vlastní produkci. Název značky Zetor vznikl sloučeninou slov Zbrojovka a traktor.

Již v prvních letech závodní sériové výroby traktorů je část produkce vyvážena do zahraničí. Jen během roku 1947 bylo vyrobeno na 3500 kusů traktorů, z nichž přibližně třetina zamířila za hranice, zejména do Irska, Polska, Dánska a Belgie. V následujícím roce 1948 sjíždí z výrobní linky traktor Zetor 25 K, který je prioritně určen pro polský trh. V těchto prvotních tendencích pokračuje Zetor dodnes a firma za výročních 70. let vlastní existence vyvezla své traktory do bezmála 136 zemí světa.

Výstava přestaví bohatou historii vývozu traktorů značky Zetor do celého světa v letech 1946 – 1960 a vývoj ceny traktorů jednotlivých produktů od roku 1946 do současnosti.

Výstava vznikla ve spolupráce Zetor Gallery a Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.

1.2. Termín výstavy a harmonogram pracovních a přípravních činností

Předpokládaný termín realizace výstavy je duben/květen. Přesný termín bude stanoven na základě dalších jednání a upřesnění realizace výstav od obou skupin studentů Muzeologie.

Harmonogram plánovaných činností k realizaci výstavy:

únor 2017 – dokončení zpracování textů a doprovodných materiálů, řešení zápůjček případných exponátů

březen 2017 – grafický návrh provedení panelů, tisk reprintů dobových podkladů, smlouvy na zápůjčky exponátů či sbírkových předmětů

duben – 2017 – tisk panelů, svoz zapůjčených exponátů **a instalace výstavy**

Duben/květen 2017 – samotná realizace výstavy (instalace panelů, exponátů a reprintů do vitrín) dle upřesnění

1.3. Anotace výstavy

Výstava Traktor Zetor poznává svět si klade za cíl zdokumentovat a zprostředkovat, návštěvníkům Zetor Gallery, informace o vývozu traktorů Zetor do světa. Obsahově bude výstava navázána na exponáty instalované v Zetor Gallery (Expozice historických traktorů Zetor a Expozice současných traktorů Zetor)

Tematicky bude výstava členěna na dva hlavní celky:

1. přehled prodeje do jednotlivých států 1946–1960.

Texty představí konkrétní modely traktorů vyvážených a dodávaných do jednotlivých zemí světa, doplní je fotografie např. z předávání traktorů, jejich přepravy zákazníkům ve světě a další zajímavosti zpracované na základě archivu firmy Zetor a dobové materiály.

Informace na panelech se zaměří na podrobný popis vývozu traktorů do světa. Primárně se zaměří na zdokumentování informací k traktorům vystaveným v Expozici historických traktorů (tato podoba konkrétních informací k prezentovaným traktorům se jeví jako nejvhodnější a z pohledu návštěvníka nejzajímavější). Přehled vývozu (rok, typ traktoru, počet kusů, země vývozu) doplní zpracované zajímavosti v podobě např. 2 000 dodané traktoru na Nový Zéland (traktor převzal farmář Jim Mellow) a dokreslí tak vývoz a prodej do států světa.

2. vývoj ceny traktorů od roku 1946 do současnosti.

V této části výstava pojedná o vývoji cen traktorů opět především s odkazem na instalované exponáty v historické expozici a v expozici současných traktorů. Součástí výstupu bude zpracování vývoje ceny traktorů, přepočítání na současnou měnu či různé porovnání cen a surovin na trhu, např. chleba, mléka, pivo apod., nebo běžný plat dělníka či částka za kterou bylo možné v konkrétním roce možné pořídit osobní automobil.

Text na panelech popíše vývoj cen traktorů od roku 1946 do současnosti. Opět se v textech zaměříme spíše na typy traktorů prezentovaných v Zetor Gallery, aby bylo možné na konkrétních strojích ukázat změny v cenách. Doplněním bude zpracovaný přehled celkové tržby za prodej traktorů v jednotlivých letech. Zajímavým prvkem budou různé přepočty a zajímavé porovnání ceny traktoru versus mzdy dělníka, poměr ceny a různých v tehdejší době dostupných komodit (např. osobního automobilu, chleba, pytlů brambor atd.).

1.4. Provozní náležitosti a poslání výstavy

Záměrem výstavy je přiblížit srozumitelnou formou nejširší veřejnosti problematiku

Těžiště expozice je v textových panelech, které budou doplněny o menší exponáty v podobě a reprinty dobových materiálů (uvedené typy exponátů byly zvoleny s ohledem na vitríny jež jsou pro instalování k dispozici).

Provozní problémy

Provozní problémy výstavy by neměly být velké. Jakákoliv manipulace s exponáty a otevření vitrín je možná pouze za účasti garanta výstavy.

Předpokládané využití výstavy: výstava je určena širokému okruhu návštěvníků, včetně škol.

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

1.5. Spolupracující instituce

Na výstavě se spolupodílí zápůjčkou svých exponátů Technické muzeum v Brně (domluvena je zápůjčka vybraných sbírkových předmětů – zapůjčeno bude pouze část, cca 3 fotoalba)

Seznam přepokládaných sbírkových předmětů pro zapůjčení (pro upřesňující výběr):

Fotoalbum ZKL Brno-Zetor (fotografie z IV. Mezinárodního veletrhu 1962) inv. č.: 16.90 – 223

Fotoalbum ZKL Brno-Zetor (fotografie z IV. Mezinárodního veletrhu 1962) inv. č.: 16.90 – 224

Fotoalbum ZKL Brno-Zetor (fotografie z výstavy Čs. strojírenství 1961) inv. č.: 16.90 – 225

Fotoalbum ZKL Brno-Zetor (fotografie z výstavy Čs. strojírenství 1961) inv. č.: 16.90 – 226

Fotoalbum ZKL Brno-Zetor (fotografie z III. výstavy Čs. strojírenství s věnováním ministru automobilového průmyslu a zemědělských strojů Emilu Zatloukalovi) inv. č.: 16.90 – 227

Fotoalbum ZKL Brno-Zetor (fotografie z III. výstavy Čs. strojírenství 1957) inv. č.: 16.90 – 228

Kontakt: Mgr. Sylvie Dykové-Zouharová (kurátor sbírkových fondů – Historická vozidla, spalovací motory)

Technické muzeum v Brně

e-mail: dykova@technicalmuseum.cz

tel.: 541 421 472

1.6. Základní informace k výstavě, pracovní skupině

Námět výstavy: Zetor poznává svět

Janka Pálová (450238), Vojtěch Novák (400409), Roman Řezníček (64235), Aleš Čefelín (111572), Tereza Žbáňková (398875), Lucie Melánová (360653), Veronika Sušilová (333662), Dita Hálová (462069), Pavla Štusáková Martínková (399665) Monika Chromečková (415693), Ivana Blažková (415451), Michal Koutný (399995)

Scénář:

Janka Pálová, Vojtěch Novák, Roman Řezníček, Aleš Čefelín, Tereza Žbáňková, Lucie Melánová, Veronika Sušilová, Dita Hálová, Pavla Štusáková Martínková, Monika Chromečková, Ivana Blažková, Michal Koutný

Výtvarné a grafické ztvárnění:

Aleš Čefelín

Realizace výstavy:

Janka Pálová, Vojtěch Novák, Roman Řezníček, Aleš Čefelín, Tereza Žbáňková, Lucie Melánová, Veronika Sušilová, Dita Hálová, Pavla Štusáková Martínková, Monika Chromečková, Ivana Blažková, Michal Koutný

Spolupráce:

Zetor Gallery, Technické muzeum v Brně

Lucie Krejčí, Mgr. Lenka Mrázová

Exponáty zapůjčili:

Technické muzeum v Brně

Fotografie:

Archivní fond K 742, Zetor s. p. Brno 1945-2013

Doprovodné programy:

Janka Pálová, Vojtěch Novák, Roman Řezníček, Aleš Čefelín, Tereza Žbáňková, Lucie Melánová, Veronika Sušilová, Dita Hálová, Pavla Štusáková Martínková, Monika Chromečková, Ivana Blažková, Michal Koutný

1.7. Architektonický návrh ztvárnění výstavy

Výstava bude instalována ve vyčleněném prostoru v Zetor Gallery (galerie nad hlavním výstavním sálem), na instalování lze využít stěny s možností zavěšení výstavních prvků – panelů o rozměrech 70 x 100 cm v počtu 7 kusů, dále 3 pultové vitríny umístění v prostřední části galerie. Rozměry vitríny: 2 m (délka), 74 cm (šířka), 18 cm (hloubka).

S ohledem na prostor je dané umístění vitrín (nelze s nimi pohybovat a měnit jejich rozmístění), na stěny lze zavěsit výše specifikované prezentační rámy s texty. Po stanu po pravé od vchodu lze umístit 2 – 3 panely, zbývající lze zavěsit na závěsný systém na dlouhou stěnu podél galerie (nelze zastínit velkoplošnou grafiku na stěně).

1.8. Doprovodné programy a průběh vernisáže a

Vernisáž

Samotná vernisáž výstavy se uskuteční v prostoru Zetor Gallery v stanovený termín a čas (bude upřesněn na základě jednání k termínu zahájení výstav)

Doprovodné programy

Specifikovány v příloze D

Pro aktivity je nutné vymyslet jednoduchou značku, která je bude označovat.

Propagace výstavy (podrobnosti k propagaci v příloze C)

(podrobný návrh propagace je uveden v příloze scénáře – příloha

- **na webových stránkách** bude uveřejněna upoutávka působící jako pozvánka k návštěvě výstavy v Zetor Gallery
- prezentace v novinách
- prezentace v časopisech
- krátké rozhlasové a televizní šoty v regionálním vysílání
- propagační tiskoviny (letáky)
- banery a výleповé plochy (dle možností)

Pro potřeby výstavy byla zřízena internetová stránka www.zetor_poznava_svet.webnode.cz (probíhá zpracování obsahu stránek, obsahově půjde o fotografie a další vhodný materiál sloužící k představení výstavy a jejího obsahu). Záměrem je výstavu na stránkách představit a případně i podávat informace o jejím průběhu apod.

2. VLASTNÍ PROVÁDĚCÍ SCÉNÁŘ

2.1. Specifikace použitých panelů, vitrín a dalšího výstavního fundusu

Panely:

Text na panely je uveden ve scénáři. Provedení panelů bude upřesněno na základě grafického návrhu samotného provedení panelů.

Ve výstavě budou instalovány panely o rozměrech 70 x 100 cm v maximálním počtu 7 kusů, které lze zavěsit do závěsného systému instalovaného v galerii (zavěšení rámu na lanka s háčky). S ohledem na zpracované množství textů a vhodných informací asi nebudou využity všechny (předpoklad je 6 kusů panelů). Počet bude stanoven až po grafickém vyhotovení panelů s ohledem na fotografie a další použité podklady.

Úvodní panel k výstavě představí realizační tým a krátký úvod k tématu výstavy. Další panely se již zaměří na hlavní témata výstavy. Přehled prodeje do jednotlivých států v letech 1946 – 1960 a vývoj ceny traktorů od roku 1946 do současnosti. Jak, které téma bude obsahově náročné vyplyne z množství zpracovaných textů a podkladů.

Texty s přehledy zpracovaných údajů budou doplněny o tabulky a boxy s doplňujícími zajímavými údaji (mzdy, ceny apod.)

Vitríny:

Rozměry vitríny: 2 m (délka), 74 cm (šířka), 18 cm (hloubka).

Exponáty:

V jednání je zápujčka sbírkových předmětů ze sbírek Technického muzea v Brně (povahou půjde o knihy – fotoalba s fotografiemi)

Dále bude nutné zajistit ve vitrínách odpovídající klimatické podmínky pro exponáty. Klimatické podmínky budou stanoveny na základě požadavků půjčujících institucí.

Základní pravidla (obecný přístup): Klimatické parametry ve výstavním prostoru musí být udržovány konstantní, tj. bez velkých výkyvů po celou dobu výstavy. Teplota a relativní vlhkost musí být v průběhu výstavy měřeny a zaznamenány. Relativní vlhkost vzduchu se výstavním sálem doporučuje udržovat na hodnotě 50% s maximálními výkyvy $\pm 5\%$. Teplota by měla být obdobně udržována v rozmezí $15 - 20 \pm 2\text{ }^\circ\text{C}$.

Podmínky pro vystavení (upřesnění dle požadavků Metodického centra konzervace Technického muzea v Brně je možné následně):

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

- osvětlení do 150 Luxů
- zamezit UV záření
- teplota do 24 stupňů Celsia
- vlhkost v rozpětí od 45 do 60 %
- dohled kurátora nebo pověřeného pracovníka Technického muzea v Brně při instalaci i likvidaci výstavy

2.2. Obsah panelů

PANEL 1 (Text) – umístěn na stěnu v rámu:

Zetor poznává svět

Autoři a realizace výstavy:

Janka Pálová, Vojtěch Novák, Roman Řezníček, Aleš Čefelín, Tereza Žbáňková, Lucie Melánová, Veronika Sušilová, Dita Hálová, Pavla Štusáková Martínková, Monika Chromečková, Ivana Blažková, Michal Kutný

Masarykova univerzita Filozofická fakulta Ústav archeologie a muzeologie

Výtvarné a grafické řešení výstavy:

Exponáty zapůjčili:

Technické muzeum v Brně

Ve výstavě jsou použity fotografie:

Spolupráce:

Mgr. Lenka Mrázová, Zetor Gallery, Lucie Krejčí

Firma Zetor je významným výrobcem v Brně a její produkty – traktory Zetor – mají po celém světě jméno a jsou symbolem vyspělosti našeho průmyslu v poválečném období. Do světa firma exportovala velkou část z 1,2 milionu vyrobených kusů.

Foto doplňující text na panelu:

Traktor Zetor na modelu zeměkoule (dobová fotografie)
Archiv Zetor (archivní fond K 742, Zetor s. p. Brno 1945-2013)

Fotografie traktoru Zetor 25 (dobová fotografie)
Archiv Zetor (archivní fond K 742, Zetor s. p. Brno 1945-2013)

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

V poválečném roce 1946 spatřily světlo světa první tři traktory Zetor s modelovým označením Z 25.

Již v prvních letech závodní sériové výroby traktorů je část produkce vyvážena do zahraničí. Jen během roku 1947 bylo vyrobeno na 3500 kusů traktorů, z nichž přibližně třetina zamířila za hranice, zejména do Irska, Polska, Dánska a Belgie. V následujícím roce 1948 sjíždí z výrobní linky traktor Zetor 25 K, který je prioritně určen pro polský trh. V těchto tendencích pokračuje Zetor dodnes a firma za 70. let vlastní existence vyvezla své traktory do bezmála 136 zemí světa.

Výstava přestaví historii vývozu traktorů značky Zetor do celého světa zejména v letech 1946 – 1960 a vývoj ceny traktorů jednotlivých produktů od roku 1946 do současnosti.

PANEL 2 (Text) – umístěn na stěnu v rámu

Přehled prodejů do jednotlivých států 1946 – 1960

Více než sedmdesát roků výroby a existence traktorů Zetor představuje několik generací konstruktérů, techniků, dělníků a řidičů-traktoristů u nás doma i v zahraničí. V uvedeném období bylo v Brně vyrobeno více než 1,2 milionů traktorů.

Přesto původní výrobní sortiment zahrnoval koncem roku 1945 mimo vojenských zbraní také zbraně lovecké a sportovní, automatické váhy, psací stroje, kuchyňské roboty a volnoběžky pro bicykly. Výroba traktorů začala smontováním více než 100 kusů značky Farmall v rámci akce UNRA (United Nation Relief and Rehabilitation Administration – mezinárodní organizace Spojených národů), která měla za úkol pomáhat s obnovou hospodářství zemí postižených druhou světovou válkou.

Zahájily se také konstrukční práce na zemědělských traktorech, které se měly stát hlavním výrobním programem. Od léta probíhal vývoj traktoru o výkonu 15 koní, ale ministerstvo zemědělství požadovalo na motoru o výkon 20 koní. Na dalších jednání pak se změnil požadavek na traktor o výkonu 25 koní.

První funkční prototyp traktoru Zetor 25 byl vyhotoven 14.11.1945. Plán ze začátku roku 1946 počítal s výrobou 500 kusů traktorů Zetor 25 a pro rok 1947 s výrobou menších traktorů Zetor 15.

Prvních 976 traktorů Zetor bylo v roce 1947 vyvezeno do Francie, Polska, Dánska a Belgie.

Fotografie z výroby a záběr na továrnu Zetor (dobová fotografie)
Archiv Zetor (archivní fond K 742, Zetor s. p. Brno 1945-2013)

Scan článku Naše pravda 1946, 6.11.1946, s. 3 Traktory domácí výroby zvítězily nad americkými

Scan článku Naše pravda 1947, 24.8.1947, s. 7 Nejlepší traktory dělají v Brně

Fotografie traktoru Zetor 25 a Zetor 15 (dobové fotografie)
Archiv zetor (archivní fond K 742, Zetor s. p. Brno 1945-2013)

Scan článku Naše pravda 1948, 24.5.1948, s. 1 Zetory o 20 000 Kč lacinější

Scan článku Rudé právo 1948, 21. března, s. 5 „Rudý dáběl“ má 25 ks

PANEL 3 (Text) – umístěn na stěnu v rámu

Přehled prodejů do jednotlivých států 1946 – 1960

Začátkem roku 1948 (v únoru) byl představen univerzální traktor pro zemědělství a silniční dopravu Zetor 30.

Dne 7. 2. 1949 byl vyroben desetitisící traktor a podle plánů první pětiletky se mělo dodat na domácí a zahraniční trh celkem 18 500 traktorů.

Traktory Zetor se mimo spřátelené lidově demokratické země vyvážely do Dánska, Francie, Švédska, Švýcarska a Egypta.

Dalším zemí kam se traktory značky Zetor vyvážely bylo Holandsko. Vývoz byl zahájen v roce 1948 a do roku 1976 se zde nacházelo již 7 233 traktorů.

Od roku 1955 se traktory značky Zetor prodávaly v Řecku (koncem dubna 1980 si v Soluni připomenuli 25. výročí od zahájení prodeje v Řecku a to desetitisícím traktorem Zetor dodaným do země)

Od 50. let 20. století se prodejem traktorů Zetor v Egyptě zabývá společnost Tractor and Engineering Co., která dovezla do poloviny 80. let kolem 15 000 kusů.

Přehled vyvezených traktorů Zetor:

V roce 1957 proběhl vývoz 14 465 traktorů Zetor.

Roku 1959 bylo vyvezeno do zahraničí již 19 276 kusů traktorů.

V roce 1960 se traktory značky Zetor vyvážejí do 80 států

V roce 1961 bylo z 8 500 vyrobených traktorů určeno 6 600 na export.

Scan článku Rudé právo 1948, 19. května, s. 1 Slavný pochod rolníků Prahou

Fotografie připravených traktorů k exportu (dobové fotografie)
Archiv Zetor (archivní fond K 742, Zetor s. p. Brno 1945-2013)

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

Výroba traktorů Zetor 35 Super a jejich export v letech 1956 – 1960

Rok	1956	1957	1958	1959	1960
Plán	3 760	5 588	8 757	10 320	2 600
skutečnost	3 865	5 603	8 886	10 494	12 707
Export – kapitalistické státy	1 2010	2 460	2 919	2 974	3 241
Export – socialistické státy	1 306	2 158	2 298	3 290	4 331
Export celkem	2 516	4 618	5 217	6 264	7 572

Celkem bylo v letech 1956 – 1960 vyrobeno 41 555 traktorů a vyvezlo se 26 187 kusů, nejvíce do Brazílie, Jugoslávie, Německé demokratické republiky, Číny a Řecka.

PANEL 4 (Text) – umístěn na stěnu v rámu

Přehled zajímavých vývozů a montáží traktorů v zahraničí

V roce 1968 bylo vyvezeno 16 273 kolových traktorů (od roku 1946 to již bylo celkem asi 250 000 kusů). Československo bylo tehdy čtvrtým největším vývozcem traktorů na světě, po USA, Velké Británii a Německé spolkové republice.

V Kanadě byl prodej zahájen v polovině 70. let, ale jednalo se pouze o menší množství traktorů. Až začátkem 80. let se firma Motokov Canada v Torontu stala výhradním dovozcem traktorů Zetor s ročním prodejem kolem 500 kusů.

Začátkem roku 1980 převzal farmář Jim Mellow 2 000 traktorů Zetor prodaný za deset let na Novém Zélandu.

V říjnu 1981 převzal finský farmář Reijova Valkam 20 000 traktorů Zetor dodaný do Finska.

Vývoz traktorů Zetor v roce 1981 byl následující:

1 700 do Finska

1 300 do Francie

1 000 do Velké Británie

800 do Norska

přes 1 600 do Řecka

Během Brněnského veletrhu 1982 převzali představitelé finské dovozní organizace OY Motozetor AB Helsinky a obchodní organizace Kesko 500 000 traktorů Zetor dodaný na export od zahájení výroby.

Do roku 1982 bylo vyvezeno celkově traktorů:

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

50 000 do Francie
přes 40 000 do skandinávských zemí
přes 20 000 do Velké Británie
přes 15 000 do Německé spolkové republiky

Do roku 1982 se prodalo do Barmy 21 000 Zetorů včetně komponentů pro místní dílnu.

Dovoz traktorů Zetor do USA začal v roce 1983 a to prostřednictvím společnosti American Jawa Ltd., stát New York. O rok později se již prostřednictvím 50 dealerů prodalo přes 3 000 traktorů.

Francie se stala velmi důležitým odbytíštěm a do začátku 80. let sem bylo dodáno přes 50 000 traktorů Zetor. V některých částech Francie tvoří Zetor 10–20% všech traktorů.

Nelze opomenout ani asijský trh, na který bylo do roku 2000 dodáno přes 134 000 traktorů, z toho do Iráku 80 000, do Indie 21 000 a do Číny 11 000 kusů.

Traktory Zetor se nejenom vyvážely, ale v různých státech probíhala jejich montáž, resp. Byla udělena licence na jejich výrobu.

Největší spolupráce probíhala s polským výrobcem traktorů Ursus, kterému byla poskytnuta výrobní dokumentace na Zetor UR II (unifikovaná řada)

Dalším státem, kde se traktory vyráběly byla Barma. Zde v podniku HIC Malun se s roční kapacitou 1 500 kusů vyráběly traktory Zetor 50 Super až do roku 1975 a do roku 1983 bylo odevzdáno okolo 21 000 traktorů novějších typů.

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

V Indii se traktory Zetor UŘ I montovaly od roku 1971 a to pod značkou HMT (Hindustan Machine Tools, Ltd., založena v roce 1953). V říjnu 1982 zde vyrobili již 100 000 traktor.

Také v Iráku se montovaly traktory Zetor a to pod názvem Antar v závodě SEMI Iskandria. Začátkem 80. let dosáhl počet smontovaných traktorů již 42 000 kusů.

PANEL 5 (Text) – umístěn na stěnu v rámu

Vývoj ceny traktorů od roku 1946 do současnosti

Traktorů **Zetor Z 25** (vyráběn v letech 1946 – 1961) bylo v roce 1961 bylo vyrobeno 42 785 kusů. Celkem jich bylo vyrobeno 158 570 kusů a z toho 97 000 šlo na export.

Fotografie traktoru Zetor 25 (dobová fotografie)
Archiv Zetor (archivní fond K 742, Zetor s. p. Brno 1945-2013)

Ceny modifikací Z 25 v roce 1961: Z 25 A – 17 710,- Kčs

= (104 párů pánských bot)

Z 25 K – 18 320,- Kčs

= (250 litrů 40 procentního rumu)

Z 25 A Z-76 – 23 270,- Kčs

= (612 kg klobásek)

Traktorů Zetor 50 Super (produkován v letech 1960 – 1968) bylo celkem vyrobeno 106 881 kusů.

Cena v roce 1961 byla: 29 340,- Kč.

Průměrný měsíční plat v tehdejším Československu byl 750,- Kčs.

BOX (TEXT) – doplňující přehled

Stokoruna a co za ni bylo možné koupit?

Rok 1949 (100,- za 24 hodin práce)

20 bochníků chleba

22,5 litrů mléka

33 vajec

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

31 püllitrů piva
10 návštěv u pánského holiče
6 návštěv kina

BOX (TEXT) – doplňující přehled

Do zaměstnání chodili pracovníci Zetoru pěšky, neboť osobní vůz nebyl běžným majetkem. Typickým automobilem z této doby je Škoda 1101/1102, jejíž cena v červenci 1947 byla 89 400,- Kčs. Sice bylo koncem roku 1945 ministerstvem průmyslu stanoveno, že pro širší okruh obyvatelstva, stane výhradním modelem právě Škoda 1101. Jediným dalším osobním typem vyráběným u nás měla být luxusní Tatra 87. Naprostá většina vyrobených vozidel Škoda 1101/1102 byla ale určena pro vývoz, nejvíce do Polska, Nizozemska a Belgie. Vozy, které zůstaly v Československu, byly určeny především státním orgánům a institucím. Pořadí prodeje určovaly odběrní listy ministerstva dopravy. Soukromá osoba směla automobil koupit pouze na poukaz vydávaný místním národním výborem. Nárok měli jen ti, kteří vůz potřebovali k výkonu povolání (např. venkovští lékaři).

V letech 1972 – 1977 se vyráběly základní typy **Zetor 4712** s modifikací 4718, **Zetor 5711** s modifikacemi 5718, 5745, 5748 a **Zetor 6711** s modifikacemi 6718, 6745, 6748.

Jednalo se o tzv. sedmičkovou řadu. Vyrobeno bylo celkem 99 843 kusů.

Ceny v roce 1977: 5718 – 61 800,- Kčs

Scan 100,- korunové bankovky používané v letech 1945–1953

Fotografie automobilu Škoda 1101/1102

Fotografie traktoru Zetor 4712 či ostatních řad (dobová fotografie)
Archiv Zetor (archivní fond K 742, Zetor s. p. Brno 1945-2013)

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

5748 – 69 100,- Kčs

6718 – 62 440,- Kčs

6748 – 83 500,- Kčs

V letech 1977 – 1980 se vyráběný sortiment omezil na tříválcové typy **Zetor 4911** a čtyřválcové **Zetor 5911** a **Zetor 6911** s čtyřpohonovými modifikacemi 5945, resp. 6945.

Šlo o devítkovou řadu, využívající další vylepšení již osvědčených traktorů. Celkem bylo vyrobeno 55 792 ks traktorů.

Ceny v roce 1980: 6911- 75 210,- Kčs

6945 – 100 800,- Kč

Traktor Zetor 4911 se na základě licence montoval hlavně v zahraničí, např. v Barmě, Iráku. V Československu se vůbec nevyskytoval.

BOX (TEXT) – doplňující přehled

Stokoruna a co za ni bylo možné koupit?

Rok 1969 (100,- za 13,5 hodin práce)

38 bochníků chleba

52,5 litru mléka

100 vajec

59 půllitrů piva

20 návštěv u pánského holiče

25 návštěv kina

Scan 100,- korunové bankovky používané v letech 1962–1993

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

BOX (TEXT) – doplňující přehled

Pracovníci Zetoru mohli využít při cestách do továrny několika typů vozidel, které bylo možné na trhu zakoupit.

Škoda 1000 MB Standard se dala v roce 1969 pořídit za 45 699,- Kčs. Od roku 1976 bylo možné získat za cenu 45 600,- Kčs automobil Škoda 100L. Ze zahraničních vozidel to mohl být např. automobil Lada (VAZ) za prodejní cenu 58 000,- Kčs.

Základním typem traktoru vyráběným v letech 1986 – 1992 byl **Zetor 7711** a jeho modifikace 7745 H. V roce 1989 přibyla verze 7711 T a 7745 T.

Traktory uvedených provedení patří do tzv. sedmičkové řady a celkem jich bylo vyrobeno 32 602 ks.

Ceny v roce 1988: 7711 – 111 580,- Kčs

7745 – 139 470,- Kčs

BOX (TEXT) – doplňující přehled

Stokoruna a co za ni bylo možné koupit?

Rok 1989 (100,- za 6 hodin práce)

22 bochníků chleba

50 litrů mléka

83 vajec,

40 půllitrů piva

83 vajec

Fotografie automobilu Škoda MB 1000, Lada

Fotografie traktoru Zetor 7711 či ostatních řad (dobová fotografie) Archiv Zetor (archivní fond K 742, Zetor s. p. Brno 1945-2013)

Scan 100,- korunové bankovky používané v letech 1989–1990

14 návštěv u pánského holiče
10 návštěv kina

BOX (TEXT) – doplňující přehled

V září 1987 byl na brněnském veletrhu poprvé představen automobil Škoda Favorit, první vůz své značky s pohonem předních kol. Pracovník Zetoru jej mohl koupit v Mototechně a v posledním čtvrtletí roku 1988 se prodával za 84 600,- Kčs.

Z Německé demokratické republiky se k nám dovážely Trabanty různých provedení. V květnu roku 1982 dosáhl počet dovezených vozů 150 000. Významného čísla dosáhl Trabant dne 1. října 1982, kdy sjel z linky dvoumilióntý kus.

Před pádem berlínské zdi v roce 1989 byla cena Trabantu stanovena na 18 000 východoněmeckých marek (měna bývalé Německé demokratické republiky, jejíž kurz k československé koruně byl dlouhá léta stabilní v poměru 1M = 3 Kčs. V létě roku 1990 již byla cena v tzv. tvrdých německých markách a to 10 887 DN (Deutsche Mark), které byly platidlem v Západním Německu.

Fotografie automobilu Škoda Favorit a Trabant

Přehled počtu pracujících v závodě Zetor

Rok	Počet pracujících	Průměrný výdělek
1956	10 921 (z toho 8 256 dělníků)	1 368,- Kčs
1957	11 341 (z toho 8 681 dělníků)	1 378,- Kčs
1958	11 490 (z toho 9 146 dělníků)	1 396,- Kčs
1959	11 918 (z toho 9 484 dělníků)	1 424,- Kčs
1960	12 617 (z toho 10 070 dělníků)	1 460,- Kčs

PANEL 6 (Text) – umístěn na stěnu v rámu

Vývoj ceny traktorů od roku 1946 do současnosti

Zetor Proxima – nová generace modelu Major

V letech 2004 – 2007 se vyráběla Proxima v provedení Z 6421, Z 7421 a Z 8421 s následnými modifikacemi Z 6441, Z 7441 a Z 8441.

Fotografie traktoru Zetor Proxima či ostatních řad (současná fotografie)
Zetor Gallery

Cena v roce 2009:

Typ Proxima (6441)

základní provedení 575 342,- Kč (bez DPH)

provedení Agro 645 500,- Kč (bez DPH)

Typ Proxima (8441)

základní provedení 741 418,- Kč (bez DPH)

provedení Agro 851 500,- Kč (bez DPH)

Zetor JRL Proxima Plus (2007 – současnost)

Od roku 2007 jsou ve výrobě Traktory JRL Proxima Plus, poprvé představené na brněnském výstavišti při Techagro 2006. Traktory používají typové označení Z 8541, Z 9541 a Z 10 541. Jedná se o lépe vybavenou verzi Proximi. Svými technickými parametry patří mezi špičku traktorů nižší a střední výkonnostní kategorie.

Cena v roce 2012:

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

Typ Proxima plus (8541)

základní provedení 790 863,- Kč (bez DPH)

provedení Agro 894 383,- Kč (bez DPH)

Typ Proxima plus (10 541)

základní provedení 849 883,- Kč (bez DPH)

provedení Agro 971 838,- Kč (bez DPH)

BOX (TEXT) – doplňující přehled

Stokoruna a co za ni bylo možné koupit?

Rok 2016 (100,- za 40 minut práce)

5 bochníků chleba

5,5 litrů mléka

35 vajec

9 půllitrů piva

1 návštěva u pánského holiče

0,75 návštěvy kina

BOX (TEXT) – doplňující přehled

Nejprodávanějším automobilem v roce 2016 je Škoda Octavia, prodalo se 2 454 vozů tohoto typu. Celkem bylo prodáno 6 493 automobilů značky Škoda.

Cena vozidla Octavia je výrobcem stanovena na 407 900,- Kč (základní verze Active).

Scan 100,- korunové bankovky používané v současnosti

2.3. Literatura

ŠUMAN-HREBLAY, Marián. *Encyklopedie českých traktorů: od r. 1912 do současnosti*. Překlad Pavel Vydra a Hana Beránková. 2. vydání. Brno: CPress, 2016. 212 stran. Autosalon. ISBN 978-80-264-1049-2.

SEDLÁČEK, J.: *Československé traktory*, 1. vad. Bratislava: Oráč, 1951. 162, [2] s. Viac, lepšie a lacnejšie; Sv. 29.

PACHER, Jaroslav a KOSTELECKÝ, Zdeněk. *Encyklopedie automobilů a traktorů: Zkrácený výtah přednášek Jana Petránka: Určeno pro posluchače fakulty stroj. inženýrství a ekonomicko-inženýrské*. 1. vyd. Praha: SNTL, 1957. 467 s. Učební texty vysokých škol.

KABELKA, Milan a RŮŽIČKA, Milan. *Konstrukce traktorů: Určeno pro posluchače fakulty agronomické, ekonomické*. Dotisk [1. vyd.]. Praha:SNP, 1958. 330 s. Učební texty vysokých škol.

ŠIMÍK, Antonín a JECH, Bedřich. *Technické údaje silničních motorových vozidel a traktorů čs. výroby: Určeno řidičům a opravářům motorových vozidel*. 1. vyd. Praha: SNTL, 1959. 106, [2] s. Řada strojnické literatury.

GREČENKO, Alexandr. *Kolové a pásové traktory: [pracovní vlastnosti návrhů a hodnocení]*, 1. vyd. Praha: SZN, 1960. 346 s. Mechanizace a výstavba.

Katalog československých motorových vozidel. Mototechna ve spolupráci s Dopravním nakladatelstvím, Praha 1960, 130 s.

JERÁBEK, Evžen a kol. *Zemědělské stroje a traktory: Výrobní program 1961–1962*. 1. vyd. Praha: SZN, 1961. 395, [4] s. Mechanizace a

výstavba. R. 1961.

KOSEK, Jaroslav a NETÍK, Oldřich. *Přehled traktorů: Základní parametry, seřízení, použití*. Dotisk 1. vyd. Praha: SZN, 1965. 266, [4] s. Mechanizace, výstavba a vodní hospodářství.

SUCHÝ Vladimír a kol. *Zemědělské traktory: Určeno pro posl. fak. mechanizační, agronomické a provozně-ekon. 2.* [dotisk] 1. vyd. Praha: SNP, 1968. 341 s. Učební texty vys. škol.

NEKOLA, Ladislav. *Stroje pre poľnohospodárske stavebníctvo. 2., preprac.* vyd. Bratislava: Príroda, 1981. 473 s. Organizátor poľnohospodárskej veľkovýroby. Poľnohospodárska mechanizácie.

TEMPÍR, Zdeněk et al. *Historické traktory v Československu*. Praha: Zemědělské muzeum, 1984. 199 s. Prameny a studie / Zemědělské muzeum; 27.

Zemědělská mechanizace (sborník) 1987–1989

Michálek, Vladimír, Novák, Pavel a Růžičková, Vladimíra. *Traktory, motorové pluhy a parní stroje ve sbírkách Národního zemědělského muzea*. Národní zemědělské muzeum, 2005. 147 s. ISBN 80-86871-00-1.

časopisy Automobil, Svět motorů, Technické noviny, Mechanizace zemědělství

Internetové stránky

www.agroweb.cz

www.agrozetor.sk

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

www.brigadyr.net

www.farmweb.cz

www.historie-zt.estranky.cz

www.nasetraktory.com

www.polnoinfo.sk

www.starestroje.cz

www.staretraktory.cz

www.traktory.wbs.cz

www.traktory.xf.cz

www.zemedelskefoto.net

www.zetkajnegi.fi

www.zetor.cz

www.zetor.nl

www.zetorpdc.cz

www.zetorfreunde.de

www.zetor-25.wbs.cz

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

www.zetro-hartl.de

www.zetor-major.estranky.cz

www.zetorusa.com

www.zetorworld.com

PŘÍLOHA A – TRAKTORY V EXPOZICI ZETOR GALLERY

Expozice současných traktorů Zetor

Major 80

Čtyřválcový motor Deutz s výkonem 75 HP, vyráběn od roku 2013.
Traktor určený pro malé či rodinné farmy. Kromě hydrostatického řízení kompletně mechanický.

Proxima Power 120

Čtyřválcový motor Zetor s výkonem 117 HP. Řada Proxima vyráběna

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

od roku 2004. Určena především k agregaci se zemědělskými stroji, průmyslovými adaptéry a pro zemědělskou přepravu.

Forterra HD

Čtyřválcový motor Zetor s výkonem 147 HP. Vyráběn od roku 2014. Vybaven poslední generací Power Shuttle, pětistupňovou převodovkou s třístupňovým násobičem a hydraulikou HitchTronic.

Crystal 160

Šestiválcový motor Deutz s výkonem 163 HP. Navazuje na světově proslulou řadu Crystal z roku 1969. Jednoduchý robustní traktor bez

komplikovaného ovládání.

Zetor by Pininfarina

Designový koncept od studia Pininfarina, který v sobě spojuje znaky, které budou v budoucnu vidět na všech modelových řadách traktorů ZETOR.

Expozice historických traktorů Zetor

Zetor 25

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

První řada traktorů vyrobena Zbrojovkou Brno. Dvouválcový motor, výkon 26 HP. Vyráběl se od roku 1946 do roku 1961. Verze s lopatkovými koly do těžkého terénu.

Zetor 15

Jediný jednoválcový traktor, který Zetor vyrobil. Vyráběn od konce 1947 do konce 1949. Vyrobeno pouze 2 215 kusů.

Zetor 25 A

Modernizovaná verze první řady traktorů vyrobené Zbrojovkou Brno – A jako agregáčn. Výkon 26 HP. Vyráběl se od roku 1954 do roku 1961.

Super 50

Do poloviny 60. let nejsilnější traktor s výkonem 50 HP. Na přístrojové desce nově přístroj pro měření otáček motoru, rychlost jízdy a počítadlo provozních hodin. Vyvážely se do 66 zemí světa, celkem vyrobeno 150 506 kusů.

3045

Člen první série UŘ1 – první unifikované řady. Tříválcový motor s výkonem 31 HP. Traktor s přední hnanou nápravou.

2011

Jeden z prvních představitelů UŘ I. – první unifikované řady. Na domácí trh bylo dodáno 1 043 traktorů Zetor 2011 a jeho modifikací (2012 - kultivační a 2023 - vinice). Jako výkonově nejslabší typ UŘ I byl určen na všechny lehčí zemědělské práce.

2023

Úzký traktor s nízkým těžištěm byl specializovaný pro sady a vinice. Vyráběn 1963 – 1967.

4911

Tříválcový motor s výkonem 45 HP. Vyráběn v letech 1977 – 1980. Na základě licence se montovaly v zahraničí, hlavně v Barmě, Iráku a Ghaně. V Československu se vůbec nevyskytovaly.

Crystal 12045

UŘ II., výsledek česko-slovensko polské spolupráce. Šestiválcový motor, výkon motoru 120 HP, první traktor na světě s hladinou hluku v kabině nižší než 85 decibelů. Vyráběn také v Polsku pod jménem Ursus.

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

V roce 1981 výroba přesunuta na Slovensko.

7711

Člen UŘ1. Čtyřválcový motor s výkonem 76 HP. Vyráběn v letech 1986 – 1992.

PŘÍLOHA B – FINANČNÍ ROZPOČET

Finanční náklady na tisk výstavních panelů

Finanční náklady na tisk pozvánky a plakátu případně letáku

Nejlevnější varianta – tisk letáčků (pozvánek) formát A5- černobíle na barevný papír.

Tisk pozvánek a plakátů (tisk počtu kusů závisí na financích). Přibližná cena tisku plakátu- formát A3 17,- bez DPH.

Pozvánka formát C6 – (11,4 x 16,2 cm), cena pro variantu oboustranný tisk gramáž 300 g/m² matná křída cca 12,- bez DPH.

PŘÍLOHA C – NÁVRH PROPAGACE

1. Tvorba pozvánky a plakátu případně letáku

Verze do tisku- vyšší kvalita (varianta pokud vyjdou peníze a bude tisk)

Elektronická verze pozvánky a plakátu (menší rozlišení)

Nejlevnější varianta – tisk letáčků (pozvánek) formát A5- černobíle na barevný papír. V letáku uvést název výstavy, organizátory, termín konání a místo. Letáčky by mohly být pro lidi k rozebrání v Informačním centru Brna, v Zetor Gallery a na dalších místech.

2. Tisk pozvánek a plakátů (tisk počtu kusů závisí na financích).

Přibližná cena tisku plakátu- formát A3 17,- bez DPH.

Pozvánka formát C6 – (11,4 x 16,2 cm), cena pro variantu oboustranný tisk gramáž 300 g/m² matná křída cca 12,- bez DPH.

3. Vytvoření upoutávky na výstavu.

Z fotek vytvořit krátké video s pozvánkou na výstavu, možnost vložení na youtube, přikládání odkazu do emailu, facebooku (délka maximálně 1 min.)

4. Rozeslání elektronické pozvánky a plakátu emailem

Kontakty Zetor Gallery, příznivci traktorů Zetor, zaměstnanci firmy (Lucie Krejčí, e-mail: lkrejci@zetor.com , tel.: +420 739 327 912)

5. Média, tisk:

Časopis 5plus2 Brno: redakce@5plus2.cz

Česká televize Brno: rz-brno@ceskatelevize.cz report@ceskatelevize.cz

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

Český rozhlas Brno: brno@bo.rozhlas.cz

Noviny Právo oblastní redakce: brno@pravo.cz

Mladá Fronta Dnes- námět- formulář na stránkách:
<http://vice.idnes.cz/popup/tip-redakci.aspx?idOstrova=brno>
sefredaktor@idnes.cz

BTV: nakladal@b-tv.cz

Hit Rádio City Brno: vera.mullerova@hitradio.cz

Rádio Krokodýl: zpravy@krokodyl.cz

6. Elektronická pozvánka a plakát by se mohl dát na tyto weby:

oficiální web Města Brna www.brno.cz

web a facebook Zetor Gallery www.zetorgallery.cz

www.gotobrno.cz

www.mistnikultura.cz

Zetor klub: cs.zetor-club.com/

www.kudyznudy.cz

www.phil.muni.cz/wuam

www.encyklopedie.brna.cz

7. Facebook:

www.facebook.com/ZetorGallery

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

Zetor: www.facebook.com/zetor/?ref=br_rs

Komunita Zetoráci: www.facebook.com/Zetoráci-338559176212940/

Zetor Klub: www.facebook.com/Zetor-klub-190349637963803/

www.facebook.com/Zetor%C3%A1ci-1376863135969020

www.facebook.com/pages/ZETOR/226550480771177

www.facebook.com/zetor25/

www.facebook.com/Zetor-zts-326660924025531/

www.facebook.com/www.zetor.cz/

www.facebook.com/ZETOR-SKCZ-442129805867258/

www.facebook.com/Traktor-Zetor-vo-fotografii-634806469874534/

www.facebook.com/Traktor-Zetor-a-UKT-428244373908467/

www.facebook.com/brnenskystatl/?ref=br_rs

www.facebook.com/places/Veci-ktere-muzete-delat-ve-meste-Brno/107645375935528/

Ústav archeologie a muzeologie Brno:

www.facebook.com/uambrno/?fref=ts

PŘÍLOHA D – DOPROVODNÉ EDUKAČNÍ PROGRAMY (NÁVRHY DOPROVODNÝCH PROGRAMŮ)

Zetor poznává svět, poznejte ho s ním!

- Pořad je určen pro žáky ZŠ
- Pouze pro objednané skupiny
- Délka trvání 45 min.
- RVP (Člověk a společnost, Člověk a svět práce, Člověk a jeho svět, člověk a příroda)

Pořad navazuje na výstavu *Zetor poznává svět*, která prezentuje historický vývoj vývozu traktorů značky Zetor od čtyřicátých do šedesátých let 20. století.

Cílem pořadu je představit vybrané státy, kde byl traktor vyvážen. Zejména kulturní zajímavosti, ale také pohled do historie zemědělství. Zazní například informace o Francii, Polsku, Dánsku, Irsku, Švýcarsku, Egyptě, Číně či Řecku. Vše srozumitelnou formou uzpůsobenou věku žáků.

- Pouze pro objednané skupiny
- Maximální počet osob ve skupině: 30
- Určeno: zejména pro žáky ZŠ a školní družiny
- Délka programu: 45 min.
- Místo konání: Zetor Gallery Brno
- Vstupné: ?? – je potřeba upřesnit se Zetor Gallery

- Objednávky do:
- Kontakt:

Koncepce pořadu:

1. Úvod – představení tématu – vývoz traktorů firmy Zetor do světa.
Zajímavosti, kam všude se mohl brněnský stroj dostat. Proč ho vyváželi?

2. Představení vybraných států. Nejdříve prostřednictvím krátké audioukázky jak se v daném státě mluví. Možnost děti zapojit, prostřednictvím hádání do jaké země se podíváme (jako první něco co znají např. angličtinu, u dalších jazyků už asi budou hodně tipovat...). Pak ukázka místa, kde se stát nachází, jaká je příroda, co pěstují, k čemu traktory Zetor hlavně složily (např. Čína – do rýžových polí apod.)
Zajímavosti o lidech a jejich kultuře.

3. Závěr. Zopakování některých údajů formou dotazů žákům

Pomůcky: audiopřehrávač, nahrávky cizích jazyků, zvětšená mapa s vyznačeným místem, zvětšeniny fotografií charakteristických prvků daného státu, sedáky pro děti, židle pro pedagogický dozor.

Návrh do odpočinkové zóny pro děti

(Jedná se pouze o návrh, který by se musel zpracovat graficky)

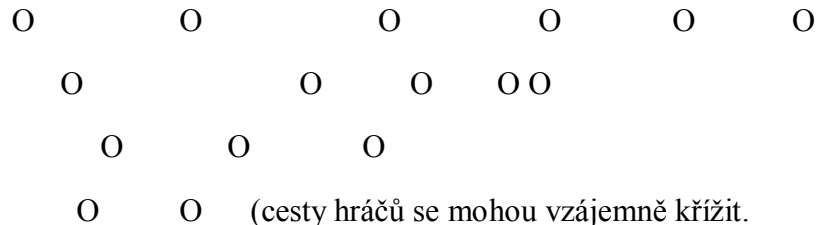
- Desková hra: Zetor poznává svět, poznejte ho s ním
- Formát A3, vyšší gramáž papíru
- Princip podobný jako člověče nezlob se

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

- Pro 1-6 hráčů
- Věk 3 – 99 let
- Každý hráč má jednu figurku –(může to být třeba kamínek s nakresleným traktorem), kterou se pohybuje na herní ploše dopředu nebo do boku, pohyb dozadu není povolen. Hráč háže kostkou. Když hodí 6 má povolen další hod navíc, hráči se mohou vyhazovat. Po takovémto zákroku, jde figurka opět na políčko Start. Vyhrává ten, kdo jako první dosáhne cíle.

START – BRNO TOVÁRNA ZETORU

(historická fotka továrny na podkladu)

Princip jako u člověče, můžu vyhazovat, ale zpátky jet nemůžu)

I ČÍNA I

I POLSKO I

CÍL (cílů by bylo několik. Byly by to uzavřená okýnka, která by hráč otevřel, až po dosažení cíle. V každém okýnku by byl jiný stát – koláže z fotek, s místy či věcmi, které jsou pro daný stát charakteristické).

Výtvarná dílna pro rodiny s dětmi (víkendové akce)

Staň se i ty návrhářem traktorů!

Za celou dobu existence firmy Zetor, bylo zkonstruováno velké množství různých typů traktorů. Měly odlišný tvar, barvy i svou funkci. Staň se i ty na chvíli návrhářem traktorů a přijď si na výtvarnou dílnu navrhnout a vyrobit svůj vlastní papírový model traktoru. Pod vedením lektora si vyzkoušíš slepit vlastní jednoduchý model. Při tvorbě se můžeš inspirovat tradičními modely z výstavy nebo si dle své fantazie navrhnout svůj vlastní.

**PŘÍLOHA E – TEXTY A INFORMACE PRO MULTIMEDIÁLNÍ
STANOVIŠTĚ**

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT

ZETOR POZNÁVÁ SVĚT